

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olayla
ra ilişkin bulunmayan suçlara ait davanın Adl
Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1981/88

KARAR NO : 1981/391

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ramazan Yücel ve 3 arkadaşı

O L A Y : 11.12.1977 günü, Adıyaman'da yapılan Belediye Başkanlığı seçimini MSP adayının kazanması üzerine, sanıkların da içinde bulunduğu bir grup toplanarak "Reis Kocatürk, Müslümanlar kardeşdir Tek yol İslâm" şeklinde sloganlar atarak yürüyüşe geçmişler, polisin topluluğu dağıtmaya çalıştığı sırada sanıklardan Ramazan polise mukavemet etmiş ve hakarete bulunmuş, öteki sanıklardan Necip ve Nezir polise karşı koymuş, bu sanıklar ile birlikte sanık Abdullah ise kanunsuz toplantıya katılmıştır. Adıyaman C. Savcılığı, sanıkların memura hakaret, mukavemet ve 171 sayılı Yasa'ya mahalefet suçlarından Türk Ceza Yasası'nın 266/2., 258/1-3. maddelerine ve 171 sayılı Yasa'nın 22. maddesine göre cezalandırılması istemiyle haklarında kamu davası açmıştır.

1-Adıyaman Asliye Ceza Mahkemesi, 4.5.1979 gününde, 1977/465-1979/95 sayı ile: Sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden olduğu Adıyaman İli'nde 26.4.1979 günü sıkıyönetim ilân edildiği, 1402 sayılı yasa'nın 15. maddesine göre davaya bakmanın mahkemenin görevi dışında kaldığı,

2-Adana-K.Maraş-Gaziantep-Adıyaman-Natay illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 9.7.1980 gününde, 1980/719-373 sayı ile, sanıklara atılı eylemlerin münferit zabta olayı niteliğinde olduğu, Sıkıyönetim ilânına sebep olan olaylardan bulunmadığı, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddesi koşullarının gerçekleşmediği,

Gerekçesiyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin, tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

ENCÜLME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu Başkanlığında, Fethi Üzdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 22.6.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinde görevli olduğu yerlerdeki dosyaları okunduktan, toplantıda, Askeri Yargıtay Başsavcılığı

.../...

ESAS NO : 1981/88

si yerine katılan Yardımcı Yavuz Ögüt'ün aynı doğrultudaki sözlü açıklaması dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür:

Sanıklara atılı suçlar, 26.4.1979 günü Adıyaman'da ilân olunan sıkıyönetimden önce 11.12.1977 tarihinde işlenmiştir.

Dosyada bulunan hazırlık evrakına, sanık ve yakınları beyanlarına, iddianameye göre, olay; MSP. adayının Belediye Başkanlığı seçimini kazandığının öğrenilmesi üzerine toplanan kalabalığın slogan atarak kanunsuz yürüyüşe geçmeleri, bu kalabalık içinde bulunan sanıkların polise mukavemet ve hakarette bulunmaları şeklinde oluşmuştur. Şu hale gelince, tarafları oldukları parti adayının seçimi kazanması üzerine yapılan tezahürat, taşkınlıklar ve bu arada görsel nitelikte işlenen suçlardan öte politik ve ideolojik yön bulunmamakta, bu yönüyle, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bir nitelik taşımamaktadır.

1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görülmesi için ilk koşul; olayın sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmasıdır. Yukarıda belirtildiği gibi, sanıklara atılı suçlar, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığından, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir,

Açıklanan nedenlerle, Adıyaman Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği bu nedenle Adıyaman Asliye Ceza Mahkemesi'nin 4.5.1979 günlü, 1977/465 esas, 1979/95 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 22.6.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

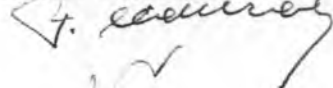
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdaral

Üye

Şeref Bolungçü

Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Orhan Ardem

Üye

Orhan İrtosun

D/E